

Lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain mukainen

SOSIAALILAUTAKUNNAN SELVITYS TUOMIOISTUIMELLE

LHL 16 § ja LHA 1-2 §, 8-10 §

Tuomioistuimelle annettava huoltoselvitys
lapsen huolto-, asumis- ja tapaamiskiistassa

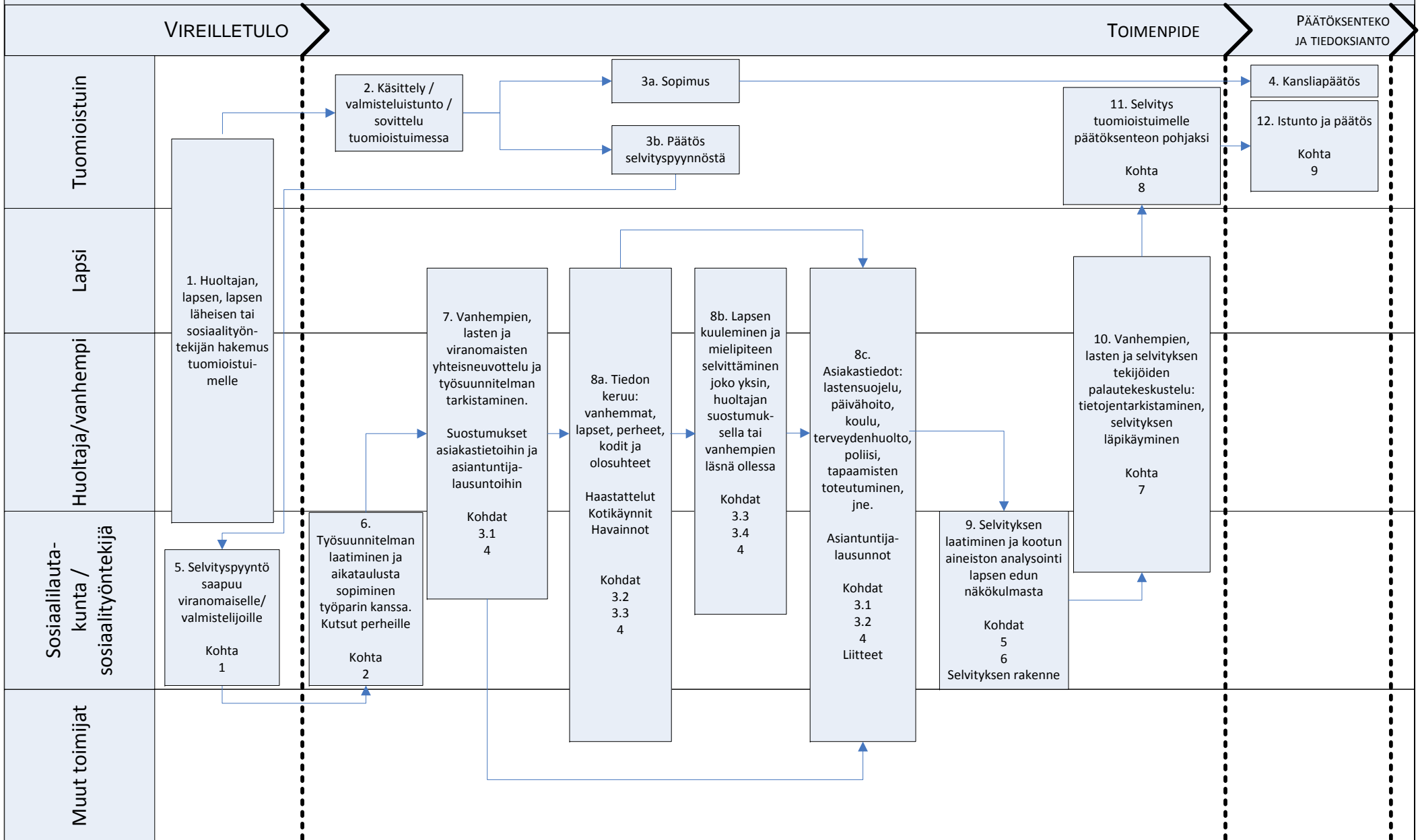
SISÄLLYSLUETTELO

Prosessikaavio	3
Johdanto	4
Yleisperiaatteet	5
Selvitystyöprosessi	9
Selvitystyö	10
Selvityksen rakenne	16
Liitteet	19

Lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain mukainen (LHL 16§)

SOSIAALILAUTAKUNNAN SELVITYS TUOMIOISTUIMELLE

Selvitys tuomioistuimelle lapsen huoltoon, asumiseen ja tapaamisiin liittyvissä asioissa

Johdanto

Ohessa esitellään tuomioistuimen pyynnöstä sosiaalitoimessa tehtävää selvitystä, joka koskee lapsen huoltoa, asumista ja tapaamiskiistaa. Selvityksen pyytäminen perustuu lakiin ja asetukseen lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta ([LHL 16 §](#) ja [LHA 1-2 § ja 8-10 §](#)).

Selvitystyöskentelyn kuvaamisen tavoitteena on luoda yhtenäisiä käytäntöjä selvityksen laatimiseen ja kohtuullistaa työskentelyyn käytettävää aikaa. Kohdentamalla selvitystyö tuomioistuimen yksilöimään pyyntöön selvitystä tekevät sosiaalityöntekijät edesauttavat ja nopeuttavat omalta osaltaan ratkaisun aikaansaamista riidan alaisiin asioihin.

Tämä selvitysmalli painottaa katseen suuntaamista lapseen. Sinänsä jo huoltoriita, mutta myös selvitystyön pitkittyminen kuormittavat kohtuuttomasti prosessissa mukana olevia lapsia ja heidän vanhempiaan. Lapsen huomioimisen ja työskentelyn nopeuttamisen tavoitteena on ennaltaehkäistä vanhempien ristiriitaisesta tilanteesta johtuvia lapsen hyvinvointiin vaikuttavia riskitekijöitä.

Selvitysmallin laatiminen on osa Kaste-hankkeeseen kuuluvaa Pohjois-Savon lastensuojelun kehittämissyksikön Katse lapsen –hanketta. Sen yhtenä tavoitteena on kehittää perheoikeudellisia palveluja luomalla työskentelymalli huoltoriitoihin, jotta vähennetään vanhempien eririidoista aiheutuvia lastensuojelun ja lasten- ja nuorten psykiatrisia asiakkuuksia.

Tässä esiteltävän selvityksen mallintaminen nojautuu Anna-Kaisa Aaltosen kirjaan ”Lapsioikeus ja lapsen oikeus tuomioistuimissa” (v. 2009). Erityisesti lapsen huomioimista työskentelyssä on hyödynnetty Pesäpuu ry:n lastensuojelutarpeen selvitys ja arviointi -koulutuksen antia (v. 2009 - 2010). Kehittämisen taustatyönä on sekä Pohjois-Savossa (v. 2008) työryhmätyönä tehty selvitys perheoikeudellisten palveluiden alueellisen kehittämisen ja ylikunnallisen palvelun järjestämisen tarpeesta että tuolloin laadittu tuomioistuimelle annettavan selvitysmallin prosessikaavio ja YT Mari Antikaisen väitöskirja ”Sosiaalityöntekijän asiantuntijuus lapsen huolto- ja tapaamissopimuspalvelussa” (v. 2007). Mallin sisältöjen pohtimiseen ovat osallistuneet useat lastenvalvojat, Itä-Suomen yliopiston sosiaalityön opiskelija ja yliopiston opettaja, joka opettaa lainsäädäntöä ja Pohjois-Savon lastensuojelun kehittämissyksikön työntekijät.

Malli ”Lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain mukainen SOSIAALILAUTAKUNNAN SELVITYS TUOMIOISTUIMELLE” rakentuu neljään osaan. Ensin esitellään tuomioistuimessa ratkaistavana oleva huoltoriita prosessikaaviona ja selvitystyön yleisperiaatteet. Tavoitteena on antaa perustietoa selvitystyöstä vähän kokemusta omaaville sosiaalityöntekijöille. Siinä on kerrottu myös tiedot lähteistä, taustamateriaalista ja käytetyistä laeista. Toisessa osassa on kuvattu selvitystyöprosessi. Siinä on tuotu esiin mahdollisimman laajasti työskentelyn kohteena olevia asioita. Selvityksen tekijät voivat valita ne aihealueet, mitä tuomioistuimen selvityspyynnössä on selvitettäväksi esitetty. Kolmantena kuvataan selvitysraportin rakenne. Siinä todetaan asioita, mitä tuomioistuimelle lähetettävään asiakirjaan sisällytetään. Loppuun on liitetty malleja selvitystyössä tarvittavista asiakirjoista. Klikkaamalla prosessikaaviossa olevia numeroita pääsee selvitystyöprosessin tekstin vastaavaan kohtaan. Tekstissä alleviivatuista kohdista avautuu klikkaamalla myös linkki lisätietoihin.

Kiitän lämpimästi kaikkia selvitysmallin työstämiseen oman panoksensa antaneita.

Raija Väänänen
sosiaalityöntekijä, YTM
Siilinjärvi

**Lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain mukainen
SOSIAALILAUTAKUNNAN SELVITYS TUOMIOISTUIMELLE
LHL 16 § ja LHA 1-2 §, 8-10 §**

**Tuomioistuimelle annettava huoltoselvitys
lapsen huolto-, asumis- ja tapaamiskiistassa**

Yleisperiaatteet

Lähtökohta

- Lapsen vanhemman ja/ tai huoltajan tuomioistuimelle tekemä hakemus.
- Tuomioistuimen ratkaisua haetaan lapsen huolto-, asumista ja tapaamista koskevassa vanhempien riidassa, missä ei ole päästy sopimukseen tai saatu päätöstä valmisteluistunnossa.

Mikä sosiaalilautakunnan selvitys on?

- Tuomioistuimen pyytämä selvitys lapsen kotipaikkakunnan sosiaalilautakunnalta koskien alle 18 –vuotiaan lapsen ja hänen vanhempiensa olosuhteita.
- Kirjallisuudessa selvityksestä käytetään myös käsitteitä huoltoselvitys ja olosuhdeselvitys.

Selvityksen luonne

- Tuomioistuimen tiedossa olevan oikeudenkäyntiaineiston täydentäminen, jotta sillä on käytettävissä kaikki ratkaisuun vaikuttavat tosiseikat.
- Tuottaa tuomioistuimelle objektiivista tietoa, jolla on merkitystä huolto-, asumis- tai tapaamiskiistaa ratkaistaessa.
- Tuottaa tietoa vanhempien ja lasten mielipiteistä, olosuhteista ja seikoista, joita tuomioistuimen on muutoin vaikea saada.

Tuomioistuimen rooli

- Johtaa oikeusprosessia.
- Järjestää valmisteluistunnon.
- Päättää selvityksen pyytämisestä sosiaalilautakunnalta.
- Laatii selvityspyynnön, jossa on yksilöity ne seikat, joista selvitystä pyydetään.
- Ohjaa monikuntatilanteessa yhden selvityksen laatimiseen.
- Ohjaa selvitystyötä:
 - mm. jos selvitystyötä on tarve laajentaa (esim. jos vanhempi ei ole yhteistyöhaluinen asiakastietojen hankintaan), on selvityksen tekijöiden hyvä neuvotella tuomarin kanssa
 - tuomari informoi tarvittaessa asianosaisia selvityksen laajentamistarpeesta.
- Vastaa kokonaistodistelun.
- Arvioi todistelun ja selvityksen näyttöarvon.
- Ratkaisee vireillä olleen asian huolehtien lapsen edun toteutumisesta.

Selvityksen oikeudelliset periaatteet

- Objektiivisen tiedon tuottaminen tuomioistuimelle.
- Avoimuuden periaate: tietolähteet ja kaikki ratkaisun kannalta merkityksellinen tieto tulee kirjata avoimesti selvitykseen (SHAL 18.1 §, 20 § ja 22 § ja LHL 16 §).
- Puolueettomuuden ja tasapuolisuuden periaatteet (Hallintolaki 6 §):
 - objektiivisuus, puolueettomuus ja esteettömyys
 - kattavuus eli molempien osapuolten kannalta kaikki olennaiset asiat (mm. lapsen ja vanhemman välinen suhde).
- Tarkoitussidonnaisuuden ja suhteellisuuden periaatteet:
 - toiminnan tulee olla oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden (Hallintolaki 6 §).

Sosiaalitoimen rooli

- Antaa selvitys tuomioistuimen pyynnöstä.
- Toimia asiantuntevana tiedonhankkijana selvitystyön edellyttämistä tosiseikoista ja havainnoista selvityspyynnössä mainituista seikoista.
- Laatia selvitys lapsen edun näkökulmasta ja siten valvoa lapsen etua.

- Selvityksen tekijän tulee olla esteetön ja objektiivinen.
- Selvityksen tekijä voidaan kutsua todistajaksi oikeuteen. (SHAL 18§)

Vireillepano ja puhevalta

- Lapsen vanhempi / huoltaja yksin tai vanhemmat / huoltajat yhdessä.
- Oheishuoltaja.
- Sosiaalilautakunta.
- Lapselle muu läheinen henkilö, ellei lapsella ole huoltajaa.
- HUOM. Lapsella ei ole asianosaisasemaa huoltoriidassa.

Asianosaisuus

- Lapsen vanhemmat ja / tai huoltajat.
- Oheishuoltaja.
- Lapselle muu läheinen henkilö, ellei lapsella ole huoltajaa.

Salassapito

- Lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskeviin sosiaalitoimen tehtäviin sovelletaan lähtökohtaisesti JulKL:n ja SHAL:n salassapitomääräyksiä.
- Selvityksen tekeminen poikkeaa muusta sosiaalityöstä, sillä
 - selvityksen tekijä saa asiakkaan suostumuksesta riippumatta hankkia, kirjata selvitykseen ja antaa häntä todistajana kuultaessa tuomioistuimelle sellaisia salassa pidettäviä tietoja, joiden luovuttaminen on välttämätöntä lapsen edun vuoksi (SHAL 18.1 §, SHAL 20 § ja LHL 16 §).
- Kaikki olennainen – myös vanhemmalle kielteinen tieto on annettava tuomioistuimelle.
- Selvityksen valmistuttua siihen kirjattu tieto tulee asianosaisjulkiseksi.
- Selvitystä varten saatu lausunto on asianosaisjulkinen, kun se on allekirjoitettu.
- Asianosainen on salassapitovelvollinen (SHAL 27 §) asioista, mitä on saanut tietää selvityksen teon yhteydessä toista osapuolta ja lasta koskevista asioista.

Oikeus saada tietoa

- Selvityksentekijöillä on oikeus hankkia asian kannalta merkittävät salassa pidettäviä tiedot
 - asianomaisen nimenomaisella suostumuksella (SHAL 16§) ja
- asianomaisen suostumuksesta riippumatta (SHAL 17§)
- Velvollisia tiedon antamiseen ovat SHAL 20 §:ssä mainitut tahot.
- Tietojen hankkimiseen on oikeus saada virka-apua muilta viranomaisilta (SHAL 22 §).
- Tiedonantajan tulee tietää, missä tarkoituksessa ja miltä ajalta tietoa tai lausuntoa pyydetään.
- Pyyntö tulee tehdä selvitystyön tavoitteen kannalta yksilöidysti:
 - asiakirjat: mm. lastensuojelun toimenpiteet, terveydelliset ja psykososiaaliset tekijät, päihdekäyttö, valvotut tapaamiset, poliisin merkinnät: rikosrekisteri, pidätykset ja kotihälytykset
 - tiedot ja havainnot: lapsi, lapsen ja vanhemman suhde, tapaamisten toteutuminen, vanhempien yhteistyö viranomaisen kanssa, sosiaalinen verkosto, vuorovaikutus, myötävaikutus- ja yhteistyökyky
 - muut ratkaisun kannalta olennaiset seikat.
- Mahdollisuus on myös kuulla muita lapsen elämään keskeisesti kuuluvia henkilöitä:
 - sisarukset, vanhempien uusi puoliso ja asuinkumppani
 - uusperheen jäsenet
 - muut lapselle läheiset henkilöt.

Muu informaatio:

- Vanhemman oma-aloitteisesti tarjoamia selvityksiä ei tarvitse ottaa vastaan, ellei niillä ole olennaista merkitystä
 - jos ne otetaan vastaan, toisen vanhemman tulee voida tutustua niihin ja sisällöstä on keskusteltava hänen kanssaan.
- Ulkopuolisilla ei ole oikeutta toimittaa tietoja selvityksen tekijöille
 - mahdollinen em. yhteydenotto, ajankohta ja tarkoitus on kirjattava selvitykseen.

Avoimuusperiaate (SHAL 12 § ja 13 §)

- Asiakkaalla on tietojenantovelvollisuus.

- Asiakkaalle on kerrottava, mistä ja mitä tietoja hankitaan suostumuksesta riippumatta.
- Asiakkaalle on varattava tilaisuus tutustua niihin ja lausua niistä.
- Asiakasta on informoitava hänen tietojensa käsittelystä.

Asianosaisen oikeus selvitysasiakirjoihin

- Jokaisella on oikeus saada tieto häntä koskevasta sosiaalihuollon hallussa olevasta asiakirjasta, joka voi vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn (JulkL:n 11 § - 12 § ja SHAL 11 §)
 - allekirjoitettu valmis selvitys asiakirja ja lapsen kuulemista koskeva ääni- tai kuvanauhoite myös ennen tuomioistuimelle lähettämistä
 - selvitystyön aikana selvityksen tekijöiden pyytämä ja saama viranomaisen lausunto ja selvitys.

Lapsen toivomusten ja mielipiteen kuuleminen selvitysprosessissa

Kuuleminen on (LHL 11 §)

- Lapselle varattu tilaisuus ilmaista toivomuksena ja mielipiteensä.
- Lapsen mahdollisuus kertoa omasta tilanteestaan ja ajatuksistaan.
- Lapsen oikeus - ei velvollisuus.
- Keino saada tietoa lapsen edusta.
- Keino selvittää lapsen mielipide joko sosiaalitoimessa tai oikeudessa
 - koska lapsi ei ole asianosaisen huoltoriidassa, hänellä ei ole itsenäistä puhevaltaa.

Milloin kuuleminen tehdään

- Tuomioistuimen toimeksiannosta.
- Kun vanhemmat eivät yksimielisiä lapsen asioiden järjestämisestä, lapsi ei ole vanhempiensa hoidossa tai se on lapsen edun kannalta aiheellista.
- Kuulemista ei saa irrottaa muusta asian selvittämisestä
 - kuulemista edeltää keskustelu lapsen vanhempien kanssa
 - lapsen kuulemista edesauttaa vanhemman lupa puhua vapaasti
 - lapselle on ymmärrettävällä tavalla selitettävä kuulemista koskevat asiat
 - lapsen psyykinen suojelu ohittaa mielipiteen selvittämisen (LSL 20.3 §)
 - lapsella on osallistumisoikeuden ohella oikeus suojeluun ja huolenpitoon.
 - lapsen etu ohittaa lapsen tahdon.
- Jos riita koskee vain huoltajuutta, kuuleminen ei aina tarpeen
 - jos lasta tuolloin kuullaan, lapsen tulee ymmärtää, mitä yksin- ja yhteishuolto tarkoittavat
 - varsinkin isommalle lapselle voi olla tärkeää tulla kuulluksi ja tietää, kuka päättää häntä koskevista asioista.

Kuulemisen toteuttaminen

- Laki lapsen huollosta ja tapaamisesta ei aseta ikärajaa kuulemiselle. Se on tehtävä
 - lapsen ikä- ja kehitysaste huomioiden
 - hienovaraisesti ja
 - haittaamatta lapsen ja vanhemman suhdetta.
- Lapselle on kerrottava ennen kuulemista hänen ymmärtämällään tavalla
 - että kyseessä on lapselle annettu mahdollisuus kertoa ajatuksistaan ja toiveistaan
 - mistä ja miksi häntä kuullaan
 - mistä vanhemman erimielisyydessä on kyse
 - ettei lapsen ole pakko ilmaista tahtoaan tai mielipidettään kuultavasta asiasta
 - ettei lapsen mielipide ratkaise asiaa – sen ratkaisee vanhemmat tai tuomari
 - että kuulemisesta saatu olennainen tieto välitetään vanhemmille ja tuomioistuimelle.
- Kuulemisessa selvitetään lapsen ääni – mielipiteet, toiveet, ajatukset
 - keskustelemalla lapsen kanssa tämän ikä ja kehitystaso huomioiden
 - havainnoimalla etenkin pienten lasten leikkiä, käytöstä ja vuorovaikutusta
 - tietoa tulee myös vanhempien kertomuksista, pyydetyistä asiakas- ja potilastiedoista ja asiantuntijan lausunnoista.

Lähteet ja taustamateriaali

Aaltonen, Anna-Kaisa: Lapsioikeus ja lapsen oikeus tuomioistuimessa. Helsinki 2009.

Gottberg, Eva: Pitkittyneet huoltoriidat vaativat viranomaisilta erityisasiantuntemusta. *Sosiaalitieto* 3/2010, s. 26–27.

Erovanhempien tukikeskus Neuvo: Vanhemman opas. Tietoa ja tukea lapsiperheen eroon. LSKL 2009.

Hujala, Anne & Karttunen, Marja: ”Sopimustyöskentelyn kehittäminen edistää lapsen etua” ja ”Lastenvalvoja: kaikkietävä ja kaikkivoipa taikuri?” *Sosiaalitieto* 2/2010, s. 11–13.

Koskela, Riikka: Ero lapsiperheessä. Miten tukea lasta ja vanhempia? Neuvo-projekti. Helsinki: LSKL 2008.

Kääriäinen, Aino: Ero haastaa vanhemmuuden. Neuvo –projekti. Helsinki: Lastensuojelun Keskusliitto, 2008.

Muukkonen, Tiina & Tulensalo, Hanna: Kohtaavaa lastensuojelua. Lapsikeskeisen lastensuojelun sosiaalityön tilannearvion käsikirja. Selvityksiä 2004:1. Helsingin kaupungin sosiaalivirasto 2004.

Mykkänen-Hänninen Riitta ja Kääriäinen Aino: Vertaisuus ja vertaistuki eroauttamisessa. LSKL Helsinki 2009.

Möller, Sointu: Sattumista suunnitelmallisuuteen. Lapsen elämäntilanteen kartoitus lastensuojelussa. Opas ja käsikirjat 1/2004. Pesäpuu ry. 2004.

Paaso, Sari-Anne (toim.): Mitä lapselle kuuluu? Opas lastensuojelutarpeen selvityksen tekemiseen. Opas ja käsikirjat 1/2010. Pesäpuu ry. Jyväskylä 2010.

Pesäpuu ry: Koulutus lastensuojelutarpeen selvitykseen ja arviointiin. Ajalla 7.12.09 – 19.4.10.

Suoninen-Erhiö, Lea: ”Eroperhepalvelut koottiin yhteen Espoossa” ja ”Toimiva menetelmä”. *Sosiaalitieto* 2/2010, s. 6–10.

Taskinen, Sirpa: Lapsen etu erotilanteissa. Opas sosiaalitoimelle. Stakes oppaita 46. Helsinki 2001.

Taskinen, Sirpa: Lastensuojelulaki (417/2007). Soveltamisopas. Stakes oppaita 65. Vaajakoski 2007.

Käytetyt lait ja lyhenteet

Hallintolaki

Henkilötietolaki

Julkl Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta

LHA Asetus lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta

LHL Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta

LSKL Lastensuojelun Keskusliitto

LSL Lastensuojelulaki

SHAL Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista.

2. Työskentelysuunnitelman tekeminen ja selvityksen tekijöiden yhteistyöstä sopiminen Osallistujat: ▪ selvityksen tekijätyöpari Prosessikaavio Kohta 6	Selvityksen tekijät • Kaksi lapsen huoltoon perehtynyttä sosiaalityöntekijää. • Yksin, jos asia on kiireellinen tai jos yhteistyö on erityisestä syystä tarpeeton. • Monikuntatilanne: yhteistyössä ko. kunnan työntekijän kanssa tai työparina yli kuntarajojen. • Arvioidaan esteellisyys (<u>Hallintolaki 28 §</u>), esim. aikaisempi työskentely perheen jäsenten kanssa voi aiheuttaa esteellisyyden. Asiakirjoihin perehtyminen • Tutustutaan selvityspyynnön tietoihin. • Arvioidaan huoltoon, asumiseen ja tapaamiseen liittyvän riidan laadun ja laajuuden vaikutus selvitystyölle. Laaditaan toimintasuunnitelma ja aikataulu • Tavoitteellinen selvitysaika on 4 kk tai tuomioistuimen määrittelemä aika. • Tarvittaessa haetaan tuomioistuimelta lisäaikaa. • Mikäli työskentely viivästyy, tiedotetaan siitä asianosaisille. Lähetetään kutsut aloitustapaamiseen ja mahdollisuuksien mukaan suunnitelma työskentelyn aikataulusta • Tarvittaessa vanhemmat voidaan kutsua myös erikseen. • Lasten mukaan kutumisessa huomioidaan näiden ikä ja kehitystaso ja riidan luonne. Ilmoitetaan tuomioistuimelle työparin nimet ja yhteystiedot.
3. Tosiseikkojen selvittäminen ja selvittäjien välittömät havainnot	Selvitystyö
3.1 Aloitustapaaminen Osallistujat: ▪ vanhemmat yhdessä tai erikseen tai ▪ vanhemmat / kumpikin vanhempi erikseen ja lapset, ▪ perheenjäsenten avustajat ja ▪ työpari Prosessikaavio Kohta 7	Tapaamisen tavoitteet • Esittäytyminen ja tutustuminen • Selvitystyöskentelyn esittely - selvitetään ymmärrettävällä tavalla kyseessä olevan tuomioistuimen pyytämän selvityksen tekeminen ja ettei kyse ole perheasiansovittelusta - sisältö, työmenetelmät, osallistujat ja aikataulu - yhteistyösäännöistä sopiminen - mahdollinen sovinto selvitystyön yhteydessä - lapsen osallistuminen työskentelyyn - tosiasiatietojen täydentäminen - muut osallistujat ja hyödynnettävät lähteet - selvitystyön päättäminen. • Oikeuksista ja velvollisuuksista informointi - viranomaisten oikeudet ja velvollisuudet: tiedonsaantimahdollisuus, oikeus asiakastietoihin ja salassapitosäännökset - asiakkaan oikeudet ja velvollisuudet: avoimuuden periaate ja salassapitovelvollisuus siitä, mitä asianosaisena on saanut tietää toista osapuolta ja lasta koskevista asioista. • Hankittavien asiakastietojen ja asiantuntijalausuntojen arviointi - asianosaisen kirjallinen suostumus tietopyynnöille.

3.2 Teematapaamiset: vanhemmat Osallistujat: ▪ vanhempi yksin ja / tai ▪ vanhemmat yhdessä ▪ työpari Tietoa kootaan: - siltä osin, kuin sitä ei ole tuomioistuimen asiakirjoissa - koska eron syy ja aikaisempi kokemus auttavat ymmärtämään konfliktin syvyyttä - mahdollisimman konkreettisista lapsen ja vanhemman arjen asioista: miten toimii ennen ja nyt, entä, jos on lapsen lähivanhempana ja lähitulevaisuudessa Prosessikaavio Kohta 7 Kohta 8a Kohta 8c	Vanhempien ja lasten elämäntilanne Tavoitteena on lapsen edun arvioimiseksi saada tosiasiatietoa vanhemman ja lapsen elämäntilanteesta siltä osin, kun ne eivät käy ilmi tuomioistuimen asiakirjasta. • Asuinolosuhteet. • Ammatti, työ- ja opiskelupaikka ja niiden vaatima aika. • Päivähoito-, koulu- ja opiskelupaikat. • Terveystila. • Harrastukset ja niiden vaatima aika. • Taloudellinen ja sosiaalinen tilanne. • Läheisverkosto. • Mahdolliset uudet parisuhteet / uusperhe. • Elämäntilanteen pysyvyys. • Päihteiden käyttö. • Väkivalta ja muu rikollisuus. Vanhempien suhde ja lapsen asioiden hoito Tavoitteena on saada tietoa vanhempien välisestä vuorovaikutuksesta, riidan taustoitusta, niihin liittyvistä tunteista ja motiiveista. • Parisuhde, ero, kanssakäyminen ja vanhempien välinen konflikti siltä osin kuin merkitystä lapsen asioihin. • Vanhempien ja lasten asumisen ja tapaamisten historia. Kyky vanhemmuuteen ja lapsen arki Tavoitteena on saada tietoa vanhemman huoltaja- ja tapaajakyvyn arvioimiseen. • Miten vanhempi suhtautuu / järjestää - lapsen päivärytmi, ravinto, lepo, vaatetus, leikki - päivähoito, koulu, harrastukset ja kuljetukset niihin - terveyden ja sairaan lapsen hoito - lapsen mahdollisiin erityistarpeisiin vastaaminen - kontrollin: TV, tietokone, kotiintuloajat, tupakka, päihteet. • Miten vanhempi toteuttaa / järjestää - lapsen yhteydenpito erillään asuvaan vanhempaan, tämän sukuun, ystäviin ja lapsen kavereihin. • Miten huolehtii lapsen kasvatuksesta - vanhemman kasvatuseriaatteet - kyky neuvotella toisen vanhemman kanssa - lapsen kasvatukseen liittyvät vaikeudet ja onnistumiset. • Kasvuympäristön suotuisuus ja riskitekijät - mikä edistää lapsen hyvää kasvua - kasvuympäristön riskitekijät: fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset ongelmat: mm. lastensuojelun asiakkuus, mielenterveyden tilanne, päihteiden käyttö, lähisuhdeväkivalta, rikollinen käyttäytyminen.
3.3 Teematapaamiset: lapset ja vanhemmat Osallistujat: ▪ vanhempi ja lapset yhdessä, ▪ lapset erikseen tai ▪ sisarukset yhdessä ja ▪ työpari	Koti ja ihmissuhteet Tavoitteena on saada tietoa vanhempien valmiudesta turvata lapselle merkitykselliset ihmissuhteet. • Lapsen ja molempien vanhempien asuinolosuhteet. • Lapsen lähiverkosto eri kodeissa ja merkitys. • Sisarusuhteet ja merkitys. • Vanhemman lähiverkosto ja merkitys. • Vanhemman uusi parisuhde, uusperhe ja merkitys. • Muu sosiaalinen verkosto ja merkitys. • Lapsen ja perheenjäsenten vuorovaikutus. • Yhteydenpidon toteutuminen toiseen vanhempaan.

Teemoja käsitellään - lapsen tuottamana ja hänen näkökulmasta vanhemman tietona - soveltuvin osin vanhemman ja lasten kanssa yhdessä ja erikseen - hyödyntäen toiminnallisia työmenetelmiä tavoitteena lapsen osallisuuden takaaminen. Sosiaaliportti > Lastensuojelun käsikirja > Työmenetelmät Prosessikaavio Kohta 8b	Lapsi ja perheen arki Tavoitteena on saada tietoa lapsen arjesta ja vanhempien valmiudesta huolehtia siitä ja kyvystä suojella ja hoivata lasta. • Lapsen perushoito molempien vanhempien luona. • Lapsen ja perheen päivä- ja viikkorytmi vanhempien luona. • Lapsen ja vanhemman yhteinen toiminta. • Vastuunjako molemmissa perheissä. • Vanhempien kasvatusperiaatteet. • Lapsen päivähoido, koulu, leikki ja harrastukset. Lapsen tarpeet ja vanhemmuus Tavoitteena on saada tietoa vanhemman valmiudesta tukea lapsen yksilöllistä kehitystä tällä hetkellä ja tulevaisuudessa: • Lapsi: - ajatukset omista tarpeista - kokemukset niihin vastaamisessa - toiveet tarpeiden täyttämiseksi. • Vanhemmat: - vanhemman näkemys lapsen tarpeista - vanhemman näkemys valmiuksistaan vastata lapsen tarpeisiin - yhteistyövalmius lapsen tarpeisiin vastaamisessa - mahdollisen yhteisen vanhemmuuden historian merkitys vanhemmuuden toteuttamiselle. • Vanhemmat ja lapsi / vanhemmuuden roolikartan mukaisten osa-alueiden hallinta: - elämänopettaja - ihmissuhdeosaaja - rajojen asettaja - huoltaja - rakkauden antaja.
3.4 Lapsen kuuleminen Osallistujat: ▪ lapsi yksin ja / tai sisarusten kanssa ▪ lapsi ja vanhempi ▪ työpari tai ▪ psykologi, psykiatri tmv. On osa teematapaamisia Katso tarkemmin kohta: ”Yleisperiaatteet: Lapsen kuuleminen: tarkoitus, huomioitavat asiat ja periaatteet” Prosessikaavio Kohta 8b	Kuulemista edeltää lapsen ja vanhemman yhteistapaaminen Kuuleminen toteutetaan iän ja kehitysvaiheen mukaisesti • Lapselle kerrotaan kuulemisen yleisperiaatteet - tilaisuus ilmaista toivomuksena ja mielipiteensä - mahdollisuus kertoa tilanteestaan ja ajatuksistaan - lapsen oikeus - ei velvollisuus - lapsi ei vanhempiensa riidan ratkaisija - vapaus olla puhumatta mitään - vanhemmat tulevat tietämään, mitä lapsi on tuottanut. • Kuuleminen on keskustelua ja havainnointia - havainnoidaan lapsen leikkiä, käytöstä ja vuorovaikutusta - hyödynnetään toiminnallisia välineitä - otetaan puheeksi myös vaikeita asioita - käsitellään konkreettisesti lapsen arjen ja kokemuspäivien kysymyksiä, joiden merkityksen hän ymmärtää - käytetään avoimia kysymyksiä; mitä, miten, kuka jne. - luodaan keskustelevalle ja rauhalliselle ilmapiirille, missä on tilaa myös vapaasti tuotettavalle puheelle ja lapsen kysymyksille.

4. Dokumentointi Osallistujat: ▪ työpari Prosessikaavio Kohta 7 Kohta 8a Kohta 8b Kohta 8c	Käydystä keskustelusta, lapsen kuulemisesta ja havainnoista tehdään muistiinpanot tapaamisten jälkeen • Muistiinpanot tehdään kustakin tapaamisesta erikseen: osallistujat, tapaamisen teemat ja sisältö. • Lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta koskevat tiedot ja havainnot kirjataan mahdollisimman tarkasti. Kuulemisen dokumentointi • Lapsen kuulemisesta kirjataan kysymys, vastaus ja havainnot asian kannalta merkityksellisiin osiin. • Kuvataan menetelmät, välineet, niiden tarkoitus, millä tavalla niitä käytetty ja mitä ne tuottivat. • Kuuleminen voidaan nauhoittaa tai videoida. Lapsen ja vanhempien on oltava tietoinen siitä. • Lapsen tuotokset kuvataan neutraalisti ja tulkitsematta. • Tarvittaessa ja erillisestä toimeksiannosta asiantuntija tulkitsee tuotoksia. • Havainnot lapsen käytöksestä etenkin, jos ne ovat ristiriidassa kuulemisen kanssa. Selvityksessä tuotetun materiaalin säilyttäminen • Video, nauhoite ym. tallenne säilytetään, jotta se on tarvittaessa tuomioistuimen käytettävissä. • Lapsen tekemät tuotokset säilytetään. • Liitetään pyydetty asiantuntijalausunnot ja eri viranomaisilta pyydetty asiakastiedot osaksi selvitys materiaalia.
5. Selvityksessä saadun tiedon arviointi Osallistujat: ▪ työpari	Muistiinpanojen, lausuntojen ja pyydettyjen asiakirjojen kautta arvioidaan tuomioistuimen pyytämiä seikkoja • Monikuntatilanteessa arviointi tehdään yhdessä, koska tavoitteena on yksi selvitys. Tarkastelun kohteena on lapsen edun toteutuminen (<u>LSL 4 §</u>). Miten lapselle turvataan • tasapainoinen kehitys ja hyvinvointi sekä läheiset ja jatkuvat ihmissuhteet • mahdollisuus saada ymmärtämystä ja hellyyttä sekä iän ja kehitystason mukaisen valvonta ja huolenpito • taipumuksia ja toivomuksia vastaavan koulutus • turvallinen kasvuympäristö ja ruumiillinen ja henkinen koskemattomuus • itsenäistyminen ja kasvaminen vastuullisuuteen • mahdollisuus osallistumiseen ja vaikuttamiseen omissa asioissaan • oikeus kielellisen, kulttuurisen ja uskonnollisen taustan huomioimiseen. Lähtökohtana vanhemman valmiudet huomioida lapsen etu ja tarpeet • Mitä: vanhempi tietää, mitä lapsi tarvitsee. • Miksi: vanhempi on tietoinen, miksi lapsi ko. asiaa tarvitsee. • Miten: vanhempi tietää, miten se toteutetaan lapselle. • Teot: vanhempi toimii tietojensa ja ymmärryksensä mukaisesti. Arvioidaan miten vanhemman olosuhteet, valmiudet ja lapsen tarpeiden edellyttämä toiminta näkyvät lapsen elämässä eli miten lapsen etu toteutuu vanhempien toiminnassa. • Valmius suojella ja hoivata lasta. • Kyky tukea lapsen yksilöllistä kehitystä. • Mahdollisuus turvata lapselle läheiset ja tärkeät ihmissuhteet. • Taito tehdä yhteistyötä lapsen asioissa. • Valmius taata lapselle oikeus erillään asuvaan vanhempaan. Lapsen kuulemisen arvioiminen

- Lähtökohtana aina lapsen edun toteutuminen
 - lapsen toiveet ja mielipide ovat vain yksi lapsen edun arviointiin vaikuttava seikka
 - lapsen tahto ei ole aina lapsen etu
 - lapsen suojeleminen ohittaa lapsen tahdon.
- Lapsen iän ja kehitysasteen merkitys
 - lapsen kykyyn muodostaa mielipide vaikuttaa iän ohella lapsen kehitysvaihe
 - tunnistaa, mitkä motiivit ovat lapsen tahdon vaikuttimena
 - arvioida lapsen kehitysvaiheen mukainen yksilöllinen kyky tahdonmuodostukseen.
 - arvioitava onko lapsen mielipide perusteltavissa myös objektiivisesti
 - miten lapsi ymmärtää toivomustensa seuraukset arjessa
- Mikä merkitys lapsen mielipiteen muodostukselle on ollut hänen saamallaan informaatiolla ja olosuhteilla
 - lapsen mahdollisuus muodostaa riippumaton mielipide
 - myötäileekö lapsi vanhemman mielipidettä
 - millaisissa olosuhteissa mielipide on muodostettu
 - lapsen mielipiteen sisällöstä ja perusteluista on pääteltävissä millaiseen harkintaan mielipide perustuu
 - manipuloinnin mahdollisuus: onko lapsen mielipiteeseen pyritty vaikuttamaan.
- Lapsen lojaliteettiristiriita vanhempien riidassa
 - lapsen omaehtoinen reaktio ristiriitatilanteessa.
- Lapsen mielipiteen painoarvoon vaikuttavat
 - hänen ajatukset kokemuspäiriin kuuluvista konkreettisista asioista, joiden merkityksen hän ymmärtää
 - missä erillään asumisen ja vanhempien riidan vaiheessa selvitysprosessi tehdään
 - lapsen asema sisarusparvessa.

Johtopäätösten tekeminen

- Ratkaisuehdotus perusteluineen annetaan aina, jos sitä on pyydetty.
- Ratkaisuehdotus voidaan esittää perusteluineen muutoinkin, jos selvitystyössä se muotoutuu vahvaksi.
- Ratkaisuvaihtoehtojen etuja ja haittoja tulee punnita lapsen kannalta.
- Perustellaan selvityksessä saatu käsitys ja johtopäätökset.

6. Selvityksen kirjoittaminen Osallistujat: ▪ työpari Prosessikaavio Kohta 9	Selvityksen rakenne • Katso tarkemmin kohta ”Selvityksen rakenne”. Selvityksen teksti • Keskitytään asian kannalta olennaiseen tietoon ja tuomioistuimen pyytämiin seikkoihin. • Ei toisteta tuomioistuimen lähettämässä asiakirjoissa jo olevaa tietoa. • Raportin selkeyttä lisää väliotsakkeet, yksiselitteinen ja täsmällinen yleiskieli. • Ilmaistaan selkeästi, onko kyse selvityksen tekijän näkemyksistä tai jostain muusta tietolähteestä. • Lapsen kuuleminen kirjataan raporttiin mahdollisimman autenttisesti hyödyntäen muistiinpanoja kuulemistilanteesta. • Lapsen manipuloinnin tai mielipiteen aitouden epäily on esitettävä ja perusteltava.
7. Palaute, tosiasiatietojen tarkistaminen ja asianosaisten tiedonsaanti Osallistujat: ▪ vanhempi yksin tai ▪ vanhemmat yhdessä ja / tai ▪ lapsen kanssa ▪ työpari Prosessikaavio Kohta 10	Palaute selvitystyöstä • Vanhempien ja harkinnan mukaan lapsen kanssa tarkistetaan selvityksen faktatiedot ja korjataan virheet. • Kerrotaan tehdyt johtopäätökset. Selvitys asiakirjojen luovuttaminen • Pyydettyä allekirjoitettu selvitys, lausunnot ja lapsen kuulemista koskeva ääni- tai kuvanauhoite on annettava vanhemmalle myös ennen tuomioistuimelle lähettämistä.
8. Työskentelyn päättäminen Osallistujat: ▪ työpari Prosessikaavio Kohta 11	Selvityksen lähettäminen tuomioistuimelle • Selvityksen tekijöiden allekirjoittama selvitys lähetetään sitä pyytäneelle tuomioistuimelle. • Selvitykseen liitetään pyydetyt lausunnot ja lapsen kuulemista koskeva ääni- tai kuvanauhoite ja muu merkityksellinen materiaali. • Selvitys lähetetään vanhemmille. Selvitystyö päätetään
9. Selvityksen tekijät tuomioistuimessa Prosessikaavio Kohta 12	Selvityksen tekijän rooli tuomioistuimessa • Voidaan kutsua todistajaksi oikeuteen. • Velvollisuus kertoa oikeudessa salassa pidettäviä tietoja, jos ne ovat lapsen edun ja ratkaisun kannalta merkityksellisiä.

Selvityksen rakenne	
Selvityksen yleiskuvaus	Selvitys on viranomaisen laatima asiakirja • Selvityksen voi kirjoittaa monella tavalla • Rakenteen oltava selkeä, tiivis ja asian kannalta olennaiseen keskittyvä - tavoitteena max 6 – 8 sivua - kirjoitetaan yleiskielellä - mahdolliset diagnoosit suomennettava - mahdolliset kirjalliset lausunnot ja muut dokumentit liitetään mukaan. • Kirjataan selvityksessä esille tulleita seikkoja - viitataan tuomioistuimen asiakirjassa jo oleviin asioihin - ei toisteta jo tiedossa olevia asioista • Selvitys on asianosaisjulkinen asiakirja - voi sisältää salassa pidettäviä asioita - kaikki tietolähteet tuotava esiin. • Otsikointi selkeyttää asiakokonaisuudet - vanhempien ja lapsen olosuhteista kerrotut tosiseikat - vanhempien lausumat - lapsen kertomus ja kuulemisessa ilmenneet seikat - muut tietolähteet ja niistä ilmenneet tiedot - selvityksen tekijöiden havainnot, omat käsitykset ja johtopäätökset - mahdolliset ratkaisuehdotukset tai vaihtoehdot perusteluineen. • Selvityksen tekijät allekirjoittavat asiakirjan.
Alkutiedot	• Organisaatio, joka selvityksen antaa. • Selvityksen valmistumisen päivämäärä. • Tuomioistuin, jolle selvitys osoitetaan. • Viittaus selvityspyyntöön ja diaarinumero. • Asianosaisten ja lasten nimet ja syntymäajat. • Selvityksen tarkoitus - mahdollisesti tuomioistuimen esittämät yksilöidyt kysymykset. • Selvityksen tekijät - nimet, koulutus - monikuntatilanteessa yhteistyöhön osallistuneet.
Selvityksen toteuttamien	Tiedot selvityksen tekotilanteesta • Tapaamisten toteutuminen - milloin ja missä - osallistujat, mahdollinen tulkki, muut läsnäolijat - työskentelytapa: keskustelu, haastattelu, kotikäynti jne. - tapaamisten peruuntuminen ja syyt - toteutumaton yhteistyö ja syyt. • Selvitys työntekijöiden yhteistyöstä monikuntatilanteessa. • Tieto mahdollisista dokumenteista, esim. tallenteet. • Luettelo tietoja antaneista viranomaisista. • Luettelo asiakirjan liitteistä. • Tieto muusta selvittäjille toimitetusta materiaalista.

Perheiden taustatiedot: siltä osin, kun tiedot ovat muuttuneet valmisteluistunnosta	Olosuhdetiedot • Vanhempien asuin- ja perhetiedot, työtä ja opiskelua koskevat lasten kannalta olennaiset tiedot - mahdollinen uusperhe ja uudet suhteet. • Tiedot lapsesta päivähoito- ja koulujärjestelyt jne. • Tiedot selvitetävän asian ja lasten kannalta olennaisista fyysisistä, psyykkisistä ja sosiaalisista tekijöistä lähteineen. Asumisen, huollon ja tapaamisten historia • Vanhempien yhteiselämän, eron tai erillään asumisen historia ja syyt molempien osapuolten näkökulmasta. • Kokemukset yhteis- ja yksinhuollosta. • Kokemukset tapaamisten toteutumisesta.
Lapsen kuuleminen	Lapsen kuulemisen toteutuminen • Selostus kuulemisesta - ketä kuultu ja miten kuultu - kuulemisen poisjättäminen perusteluineen. • Lapsen mahdollinen mielipide, ajatukset, toiveet - mahdollisimman tarkasti ja tulkitsematta - arvio mielipiteen pysyvyydestä ja itsenäisyydestä - havainnot, vanhempien kertomukset, päivähoiton, koulun tms. lausunnot osana kuulemista ja mielipiteen muodostusta. • Katso tarkemmin "Selvitystyön prosessi" kohdat: - "Dokumentointi", "Selvityksen kirjoittaminen", "Selvityksessä saadun tiedon arviointi" ja "Lapsen kuulemisen arvioiminen".
Vanhempien yhteistyö	Yhteistyön toteutuminen • Yhteistyön historia - vanhempien kokemukset - lasten kokemukset vanhempiensa yhteistyöstä - muista tietolähteistä tullut tieto yhteistyön toimivuudesta. • Yhteistyön esteet ja edellytykset - vanhempien suhteen vaikutus - olosuhteiden merkitys • Lähi- ja etävanhemman tukeminen • Selvityksen tekijöiden havainnot yhteistyökyvystä.
Vanhempien näkemys selvitetävistä seikoista	Vanhempien näkemys hakemistaan asioista perusteluineen • Lapsen huolto. • Lapsen asuminen. • Lapsen ja vanhemman välinen tapaaminen
Muut näkemykset	Muiden selvitystyöhön osallistuneiden näkemys selvitetävänä olevista asioista • Pyydytyissä asiakastiedoissa ja asiantuntijalausunnoissa esitetyt näkemykset. • Muiden asian kannalta keskeisten henkilöiden näkemykset.
Yhteenveto	Yhteenveto selvityksestä • Työntekijöiden yhteenveto selvitystyöstä: - yhteenveto tapaamisista, muista tietolähteistä saaduista tiedoista, havainnoista ja yhteistyöstä. • Yhteenveto selvitetävinä olleista asioista: - vanhempien näkökulmasta - lapsen näkökulmasta.

Ehdotukset ja johtopäätökset	Johtopäätösten kirjaaminen • Arvioidaan tietoja lapsen edun toteutumisen näkökulmasta - perustellaan selvityksessä saatu käsitys ja johtopäätökset.• Ratkaisuehdotukset ja -vaihtoehdot - tuomioistuimen pyynnöstä tehty ratkaisuehdotus kirjataan perustelluineen- selvitystyössä syntynyt selkeä ratkaisuehdotus tulee esittää ja perustella- ratkaisuvaihtoehtojen etuja ja haittoja tulee punnita lapsen kannalta.-
Salassapito	Todetaan selvityksen sisältävän salassa pidettävää tietoa.
Allekirjoitukset	Selvityksentekijöiden omakätinen allekirjoitus ja nimenselvennys.
Liitteet	Lausunnot. Tallenteet. Muut dokumentit.

Paikkalan kunta
Sosiaalilautakunta
Jakeluosoite
00000 KUNTA

SUOSTUMUS

Liite 1

XX.XX.20XX

Kunta / yksikkö
Jakeluosoite
00000 Postitoimipaikka

Viite: XX:n käräjäoikeuden selvityspyyntö pv.kk.v. / nro / asiakkaan nimi

SUOSTUMUS TIETOJEN LUOVUTTAMISEEN

Tietojen luovuttaja:

(kunta, yksikkö tms. mille asiakas antaa suostumuksensa)

Tietojen käyttötarkoitus:

Lapsen huolto- ja tapaamisoikeudesta annetun lain 16 §:n mukainen selvitys tuomioistuimelle

Henkilön nimi, kenen tietoja luovutetaan, mitä tietoja ja miltä ajanjaksolta:

(nimi, ht, yksilöity kuvaus tiedoista, mitä pyydetään ja miltä ajanjaksolta)

Lainkohdat:

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 16 § ja
Henkilötietolaki 3 §: 1 mom, 7 kohta.

Suostun asiakastietojen luovuttamiseen _____ omalta osaltani ja _____ lapsen osalta tämän laillisena edustajana

Päiväys

_____ / ____ 20__

Suostumuksen antajan allekirjoitus

Suostumuksen vastaanottajan allekirjoitus

nimen selvennys
puh.

nimen selvennys, ammatti / asema
puh.

Voimassaolo:

Suostumus on voimassa tuomioistuimen selvitykselle antamaan määräaikaan saakka. Tämä suostumus voidaan peruuttaa kirjallisella ilmoituksella.

XX.XX.20XX

Kunta / yksikkö
Jakeluosoite
00000 Postitoimipaikka

Viite: Lapsen huolto- ja tapaamisoikeudesta annetun lain 16 §:n mukainen tuomioistuimen selvityspyyntö
_____ kunnan sosiaaliviranomaiselle.

PYYNTÖ ASIAKASTIETOJEN SAAMISEEN

Asia: Pyydämme Teiltä asiakastietoja / lausuntoa seuraavista henkilöistä:

_____ Liitteenä olevan suostumuksen mukaisesti (SHAL 16 §).

_____ Asiakkaan suostumus puuttuu (SHAL 20 §).

Kyse on lapsen huoltoon, asumiseen ja tapaamisiin liittyvistä seikoista. Pyydämme tietoja, joilla voi olla olennaista merkitystä ko. asioihin.

_____ Tietopyynnön yksilöinti ilmenee suostumuksesta

_____ Tietoja / lausuntoa pyydetään seuraavista asioista:

Lainkohdat:

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (SHAL) § 16 ja § 20.

Aikataulu: _____ / _____ 20____ mennessä.

Toimitusosoite:

Päiväys _____

Allekirjoitus

nimen selvennys, ammatti / asema
puh.

nimen selvennys, ammatti / asema
puh.

Liitteet: _____ kpl asiakkaan antamia suostumuksia